

ΜΑΡΩ ΒΑΜΒΟΥΝΑΚΗ

«Ακόμη και μέσα στην κρίση παραμένουμε ελεύθεροι»

Συνέντευξη στην Ελένη Γκίκα

«Πάντα, στους αιώνες, για κάποιον λόγο και ανάλογα με την Ιστορία, οι Ελληνες έφευγαν και γύρευαν περιπέτειες σε ορίζοντες ξένους. Πρόκοβαν, επιπρέζαν και άλλες χώρες. Είναι της μοίρας μας αλλά και της φύσης μας, της επιλογής μας. Ας ευχθύνουμε να επιστρέψουν σφότεροι, να μας φωτίζουν κι εμάς που προτιμούμε να μείνουμε εδώ».

Η Μάρω Βαμβουνάκη, με αφορμή το «Βιβλίο της εγγονής μου», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Ψυχογός, μιλά στον «Φ» για τη φυγή των νέων, για την ελεύθερη βούληση σε εποχές κρίσης και παρακμής, για τι το οποιαίνει να είσαι παιδί σε ζόρικος καιρούς, για το βιβλίο της και για τη μικρή εγγονή της.

Κυρία Βαρβουνάκη, υπάρχει για ένα

παιδί καλύτερη πίστη στην εποχή;
Η εποχή του παιδιού ταυτίζεται με το περιβάλλον στο οπίτη. Με την οτοργή, την ασφάλεια απ' τους δικούς του. Ολα τα άλλα στη βρεφική και πολύ τριτερή πλική δεν το αφορούν, δεν υπάρχουν. Στην αγκαλιά μας, κάτω από το βλέμμα μας, μαθαίνει τι είναι κόμος, τι μπορεί, πώς θα τα γνάλει κι εκείνο πέρα με τους άλλους αργότερα.

Και τι οπαίνει για έναν νέο ή ένα παιδί στην Ελλάδα της κρίσης;

Τίποτα, αν οι γονείς δεν του μεταφέρουν την τρομάρα τους, την υπερβολική τρομάρα τους, απέξιο επειδή ακριβώς είναι υλόφρονες. Το παιδί πρέπει να μεγαλώνει πρώτα με τις βαθύτερες αξίες της ύπαρξης, με τα διαχρονικά εντός μας. Να θεμελιώθει μια αιωνιότητα πρώτα στα βαθιά του, και μετά ας αρχίσει η εκπαίδευση της προσαρμογής.

Ειδικά στο «Βιβλίο της εγγονής μου» θελίσατε νί δεν γινόταν παρά να είστε αυτοαναφορική;

Μα τι νόμιμα θα είχε αν δεν μπουν αυτοαναφορική; Το θέμα είναι το μωρό, οι γονείς και εγώ, που πλημμυρίσαμε από τούτη την άμπωτη στην καθημερινότητά μας. Πώς αλλιώς θα το αφηγηθώ; Με φαντασίες; Μπορεί η φαντασία να φανταστεί τέτοιες πραγματικότητες; Πρόκειται για το απόλυτο βίωμα. Τίποτα, τίποτα άλλο. Ή θα το έγραφα αυτοβιογραφικά ή καθόλου.

Στο βιβλίο, όμως, συναντάμε ακόμα μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σύν αφορά την εποχή. Θα προτιμούσατε

πι τοσοδούλα σας να γεννηθεί σε καλύτερη εποχή;

Οι εποχές έχω από το σπίτι και την ψυχή μας πάντα δύσκολες... Σκέψου να γεννιόταν δούλη τη χρυσή εποχή της αρχαίας Αθήνας, σκέψου να γεννιόταν στην αρχαία Σιάρτρα, χριστιανή στη Ρόρη του Νέρωνα, τα χρόνια της γερμανικής Κατοχής ή στη σημερινή Σομαλία! Μια χαρά είμαστε! Οι δυσκολίες κάνουν τον άνθρωπο Ανθρώπο. Δεν υπάρχει ζωή ούτε άνθρωπος δίκως δυσκολίες.

Οι νέοι μας φεύγουν, τι θα είχατε να τους πείτε;

Πολύ λυπτόρο, αλλά και μεγάλη, οιβαρή περιπέτεια. Πάντα, στους αιώνες, για κάποιον λόγο και ανάλογα με την Ιστορία, οι Ελληνες έφευγαν και γύρευαν περιπέτειες σε ορίζοντες ξένους. Πρόκοβαν, επιπρέζαν και άλλες χώρες. Είναι της μοίρας μας αλλά και της φύσης μας, της επιλογής μας. Ας ευχθύνουμε να επιστρέψουν σφότεροι.

Τι εύχετε στην τοσοδούλα σας;

Να κρατήσει την αγνότητα που είχε όταν γεννήθηκε και να αποκτήσει τη σοφία που πάλι στην αγνότητα σε επιστρέψει. Χρειάζεται όμως τους κύκλου τη διάδρομη, κι ας πονάει, κι ας έχει απώλειες, και «θλίψη στον κόρμο» τούτη τη κυκλική επιστροφή. Πώς θα κερδίσουμε ξανά τον Παράδεισο από όπου φύγαμε; Χρειάζεται πόνο και σταυρό ο άνθρωπος για να επιστρέψει, συνειδητός τώρα.

Τι είναι εκείνο που εύχετε σε κάθε παιδί;
Τα ίδια. Κι αν του τύχουν δύσκολοι, «κα-

κού» γονείς, να μπνη κολλήσει. Ο Θεός το εξόπλισε με κρίσιν προσωπική, με ελεύθερη επιλογή, με άστλα, νου, με συχνές ευκαιρίες για να οώζεται.

Είναι μια νίκη στον χρόνο, μια προσευχή, ένα παιδί;
Το παιδί είναι πάντα αιωνιότητα και πάντα απόρροια προσευχής κάποιων.

Να κρατάς πολύ αγκαλιά ένα μωρό είναι να μόνη σου ευκαιρία να κρατήσεις αγκαλιά τον Θεό», ένα παιδί είναι πρόγευση, τελικά, Παραδείσου;

Ναι, το λένε στη Ρωσία, μου λέει η Αλέσια. Το αιθάνομαι ακριβώς έτσι όταν την κρατώ αγκαλιά, όταν κοιμάται και βυθίζεται στον κάποιο της έδειμ της που αναγνωρίζει, είναι ολοφάνερο αυτό στο κοιμημένο μωτράκι της. Ιως γι' αυτό μας συγκινούν τόσο τα κοιμισμένα παιδιά.

Πόσο είναι ν' αρχίσεις να λες το παραμύθη της αλεπούς από την αρκι;
Αποκίναστε δύνα αγαπημένο παραμύθι;
Αμέ! Λέω διάφορα ουρεαλιστικά που μου εμπνέει η μουρίτσα της και το περιέργο μπλε βλέμμα της, τα σημεία που κάπασε στα γέλια. Ο ουρεαλισμός των μικρών παιδιών είναι πολύ βαθιά αλλιθεία, πο κοντά ίως στην αλλίθεια του κόρου μου από τη ρηχή τάξη που έχουμε βάλει στα πράγματα εμείς οι μεγάλοι.

Πόσο ελεύθεροι αισθανόμαστε σήμερα;
Σιγά μη δεν είμαστε ελεύθεροι!. Πατί δπλαδή; Μόνο με καλή οικονομία αισθάνεται ελεύθερος κανείς; Εγώ νομίζω μάλιστα το ακριβώς αντίθετο!